

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 10C/7/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415200182
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6415200182.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci žalobkyne H. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. Ž. B. V., t. č. bytom, ako aj adresa pre doručovanie Ž. B. V., B.. T.. U. XX/XXX, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47234466, konajúci prostredníctvom advokáta konateľa JUDr. Petra Rybára, proti odporcovi POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, o návrhu na zaplatenie sumy 2.690,87 € s prísl. a iné takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. 600200436, uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 31.8.2011 je n e p l a t n á .

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 2.690,87 € s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.428,23 €, počítaný od 12.1.2015 do zaplatenia, a s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 262,64 €, počítaný od 12.1.2016 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Súd čo do zvyšku návrh žalobkyne z a m i e t a .

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyňi trovy konania a zaplatiť ich do rúk právneho zástupcu žalobkyne, Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár s.r.o., IČO: 47234466, konajúci prostredníctvom advokáta konateľa JUDr. Petra Rybára, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1.187,62 €, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu pôvodne podaným návrhom domáhala vydania od žalovaného bezdôvodného obohatenia vo výške 2.428,26 € s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne, počítaný od 30.12.2014 do zaplatenia. V priebehu konania právny zástupca žalobkyne rozšíril svoj návrh o zaplatenie sumy 262,64 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne, počítaný od 12.1.2016 do zaplatenia. Poukázal na to, že zmluva, ktorú uzatvorila žalobkyňa so žalovaným, neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, a preto je nutné ju považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Konštatoval, že žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 600 €, kde bola dohodnutá odplata vo výške 576 €, pričom žalobkyňa zaplatila spolu na poskytnutom úvere sumu 3.290,87 €. Právny zástupca žalobkyne konštatoval, že zmluvu, uzavretú medzi účastníkmi konania je nutné posudzovať ako zmluvu spotrebiteľskú, a preto je nutné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka a Zákona č. 129/2010 Z. z. Právny zástupca žalobkyne poukázal na to, že zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy, a to úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, ani priemernú hodnotu RPMN, neobsahuje ani druh spotrebiteľského úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, a preto je sankcionovaná bezúročnosťou a

bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Vzhľadom na to sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.690,87 €. Zástupca žalobkyne žiadal priznať aj úrok z omeškania zo sumy 2.428,23 € od 30.11.2014 do zaplatenia, úrok vo výške 8,05 % s tým, že predžalobnú výzvu súdu nevedel predložiť. Pokiaľ sa týka sumy 262,64 €, z tejto sumy si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,05 % od 12.1.2016 s poukazom na to, že predžalobnú výzvu k dispozícii nemá, avšak uvedené platby boli zo strany žalovanej zaplatené žalovanému dňa 19.12.2014 a 20.1.2015. Žalobkyňa na pojednávaní konštatovala, že finančné prostriedky z úveru nepotrebovala na zamestnanie, pretože pracuje ako obsluha linky a zamestnávateľ od nej žiadne finančné prostriedky nevyžaduje, peniaze potrebovala pre deti a pre rodinu. Žalobkyňa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaným návrhom domáhala aj určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorú uzavrela so žalovaným dňa 31.8.2011 s poukazom na to, že sa jednalo o predtlačенú formulárovú zmluvu, pričom takáto bola aj samotná zmluva, dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala podstatné náležitosti, nebolo tu označenie pohľadávky ani uvedená výška splátok, preto je to sankcionované neplatnosťou dohody. Zároveň žalovaný si nespĺnil poučovaciu povinnosť voči žalobkyňi s tým, že ju nepoučil o následkoch uzavretia takejto dohody. Dohoda nebola individuálne dojednaná, pričom spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach.

Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, doručenie mal riadne vykázané, súdu doručil písomné ospravedlnenie, v zmysle ktorého súhlasí, aby súd konal v jeho neprítomnosti. V písomnom vyjadrení k návrhu žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu v Žiari nad Hronom a zároveň poukázal na prekážku začatého konania, nakoľko sa obrátil so svojim nárokom dňa 27.10.2014 na rozhodcovský súd. Konanie žiadal zastaviť, eventuálne návrh ako neopodstatnený v plnom rozsahu zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to výsluchom žalobkyne, právneho zástupcu žalobkyne, oboznámil sa s podaným návrhom, s písomným vyjadrením žalovaného, so Zmluvou o úvere, s rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, s vyjadrením zamestnávateľa žalobkyne, s výpisom z klientskej zóny, s rozhodcovskou zmluvou, s prehľadom splátok a pokút, so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, s Dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, s ostatným spisovým materiálom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, účinný v čase uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 toho istého zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 toho istého zákona na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 toho istého zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 toho istého zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 9 ods. 6 tohto istého zákona spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa § 11 ods. 1 tohto istého zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 tohto istého zákona rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente, podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymeniteľných listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Žalovaný v písomnom vyjadrení namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu v Žiari nad Hronom. Súd mu oznámil, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Týmto ustanovením je implementovaná Smernica č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá za spotrebiteľskú zmluvu považuje takú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Podľa dôvodovej správy k novelizovanému zneniu ustanovenia § 87 písm. f) OSP Zákonom č. 384/2008 Z. z. je rozšírenie miestnej príslušnosti, danej na výber príspevkom k rozšíreniu ochrany spotrebiteľa vnútroštátnymi orgánmi členských štátov Európskej únie. Je nepochybné, že žalobkyňa je spotrebiteľom v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka a žalovaný je dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V takomto prípade je významné len to, že tento spor vznikol zo zmluvy, ktorá má povahu spotrebiteľskej zmluvy. Ustanovenie § 87 písm. f) OSP umožňuje spotrebiteľovi, aby podal žalobu okrem všeobecného súdu žalovaného aj na súde, v obvode ktorého má svoje bydlisko. Keďže žalobkyňa toto právo voľby miestnej príslušnosti využila, došlo tým k založeniu miestnej príslušnosti Okresného súdu v Žiari nad Hronom.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že účastníci konania uzatvorili dňa 31.8.2011 Zmluvu o úvere č. 600200436. V zmysle uvedenej zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni finančnú čiastku 600 €, ktorú sa žalobkyňa zaviazala veriteľovi zaplatiť, zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 576 €, čiže celkovú čiastku 1.176 €, a to v 12 mesačných splátkach po 98 €, počnúc dňom 28.9.2011 na účet veriteľa, špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Zo zmluvy vyplýva aj tá skutočnosť, že žalobkyni boli finančné prostriedky vyplatené v hotovosti pri podpise zmluvy. V zmluve je začiarknuté políčko, podľa ktorého finančné prostriedky poskytol žalovaný žalobkyni na výkon zamestnania. Z výpovedi žalobkyne na pojednávaní vyplynulo, že ona finančné prostriedky na účel zamestnania nepotrebovala, pretože pracuje ako obsluha linky a zamestnávateľ od nej žiadne finančné prostriedky nevyžaduje. Ona finančné prostriedky potrebovala pre deti a pre rodinu. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobkyne Tubapack a.s. Žiar nad Hronom súd zistil, že žalobkyňa je ich zamestnancom od 1.7.2008, pričom jej pracovný pomer trvá aj v súčasnej dobe a na výkon svojho zamestnania nepotrebovala zabezpečiť nijaké náležitosti, ktoré by financovala z vlastných zdrojov. Súdu je známe zo svojej rozhodovacej činnosti, že žalovaný aj v iných zmluvách zaškrtoval uvedené políčko na výkon zamestnania, pričom bolo preukázané, že fyzické osoby, ktoré predmetnú zmluvu uzatvárali, vôbec finančné prostriedky na tento účel nepotrebovali. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy bol v postavení dodávateľa, nakoľko konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa ako fyzická osoba bola spotrebiteľka, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že účastníci

konania uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu. Zmluva, ktorú uzavreli účastníci konania, má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom žalobkyňa ako spotrebiteľ nekonala v rámci svojho povolania ani podnikania a ani zamestnania. Žalovaný žalobkyni poskytol finančné prostriedky v hotovosti pri podpise zmluvy, čiže ide o spotrebiteľský úver vo forme pôžičky, pričom spotrebiteľským úverom sa na účely Zákona č. 129/2010 Z. z. považuje aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky. Uzavretá zmluva spĺňa podmienku písomnej formy, avšak neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať. Zmluva neobsahuje druh spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. a/), dobu trvania zmluvy a ani termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ Zákona č. 129/2010 Z. z.), neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i/), neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/), neobsahuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. y/). Vzhľadom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje horešpecifikované náležitosti v zmysle § 9 ods. 2, je nutné v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Z predloženého rozpisu splátok a pokút súd zistil, že žalobkyňa nesplácala požičanú sumu v zmysle splátkového kalendára, každý mesiac po 98 €, ale za obdobie od 22.9.2011 do 20.1.2015 zaplatila spolu sumu 3.290,87 €. Vzhľadom na to, že zmluvu je nutné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, vznikla povinnosť žalobkyni zaplatiť žalovanému len skutočnú výšku poskytnutého finančného plnenia, čiže 600 €. Vzhľadom na to súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.690,87 € (3.290,87 € - 600 €). Vzhľadom na to, že súd určil, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, s poukazom na hospodárnosť konania sa súd nezaoberal vykonávaním dokazovania, pokiaľ sa týka výšky poplatku za poskytnutie úveru.

Podľa § 517 ods. 2 OSP ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinného od 1.2.2013 ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov, účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

Súd priznal žalobkyni úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.428,23 € tak, ako žiadala žalobkyňa, avšak nie od uplatneného obdobia od 30.12.2014, nakoľko žalobkyňa nepreukázala doručenie výzvy žalovanému na plnenie. Súd priznal žalobkyni úrok z omeškania od podania návrhu, čiže od 12.1.2015. Súd zároveň priznal žalobkyni úrok z omeškania zo sumy 262,64 € vo výške, ktorú si uplatnila, 5,05 % ročne, nakoľko žalobkyňa si uplatnila úrok z omeškania v tejto výške, vyššiu výšku nežiadala (súd je viazaný návrhom), súd jej priznal uvedený úrok z omeškania od 12.1.2016, odkedy si ho žalobkyňa uplatnila, pričom za skoršie obdobie ho priznať nežiadala. Pokiaľ sa týka sumy 262,64 €, túto žalobkyňa zaplatila v zmysle splátok podľa vyjadrenia jej právneho zástupcu, a to dňa 19.12.2014 a 20.1.2015.

Vzhľadom na to, že súd návrhu vyhovel sčasti (nevyhovel v časti úroku z omeškania), súd čo do zvyšku návrh žalobkyne zamietol.

Žalovaný vzniesol v konaní námietku začatého konania na rozhodcovskom súde, kde návrh podal dňa 27.10.2014. Súd zistil, že účastníci konania uzatvorili Rozhodcovskú zmluvu dňa 31.8.2011, v zmysle ktorej čl. I. bod 1. rozhodcovským súdom sa na účely tejto zmluvy rozumie Stály rozhodcovský súd, zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave. V zmysle čl. II. bod 1. zmluvy vyplynulo, že všetky spory, ktoré vzniknú z uzavretej zmluvy, budú riešené a/ Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobcu na Stálom rozhodcovskom súde, alebo b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Súd zistil, že Stály rozhodcovský súd, zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. Bratislava vydal rozsudok sp. zn. SR 15489/14 dňa 3.12.2014, v zmysle ktorého zaviazal žalobkyňu (v tom konaní žalovanú) zaplatiť žalovanému (v tom konaní žalobcovi) sumu 312,21 € a trovy rozhodcovského konania vo výške 260,23 € v mesačných splátkach po 120 €.

Rozhodcovskú zmluvu, koncipovanú v takom znení, ako bola založená do súdneho spisu súd posúdil ako neprijateľnú, a to s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, teda absolútne neplatnú, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že so spotrebiteľom nebola individuálne dojednaná. Skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň, ako zmluva o úvere, ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá a svedčí o vôli žalobkyňi pristúpiť na túto osobitnú zmluvnú podmienku. Povahu formulárovej zmluvy totiž majú nielen Všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variánt zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Tomuto typu zmluvy nasvedčuje aj vyhotovenie rozhodcovskej zmluvy v danej veci, ktoré má povahu formulára, obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú zmluvu o úvere, keď je tvorené predtlačenými údajmi, identifikujúcimi veriteľa, prázdnyimi kolónkami pre vpísanie osobných údajov dlžníka, a potom už len predtlačenými dojednaniami, špecifikujúcimi konkrétny rozhodcovský súd, pričom žalobkyňa nemala možnosť výberu iného rozhodcovského súdu. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by žalovaný predložil žalobkyňi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že žalobkyňa mala možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní bez toho, aby svojim rozhodnutím ovplyvnila uzatvorenie samotnej zmluvy o úvere, pričom žalobkyňi by museli byť poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva, uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. V danom prípade z návrhu rozhodcovskej zmluvy nevyplýva, že spotrebiteľ mal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská zmluva navyše nebola napriek jej formulácii skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd uskutočnil výber, predpokladaný v čl. II. rozhodcovskej zmluvy. Po tomto výbere už žalobkyňa nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musela sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory, vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo žalobkyňi absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom, no aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol. Takéto zmluvné dojednanie reálne vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa, keď nemožno navyše opomíňať, že ak je rozhodcovská zmluva súčasťou viacerých formulárov, predložených spotrebiteľovi na podpis, navyše uzatvorená nie v čase „zvýšenej bdlosti“ spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť, či už v dôsledku svojej nevedomosti či nečinnosti. Pri ochrane spotrebiteľa preto v súvislosti s rozhodcovskou zmluvou je nevyhnutné, aby spotrebiteľ mal možnosť požiadať všeobecný súd o ochranu, okrem ak si rozhodcovský súd osobitne nevyjednal (výslovne si ho želal). Vzhľadom na uvedené skutočnosti právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 640/2014). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť súd je toho názoru, že v danej veci nie je prekážka res iudicata.

Právny úkon je prejav vôle, smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú (§ 34 Občianskeho zákonníka). Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo

sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu (§ 41 Občianskeho zákonníka). Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia (§ 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Predmetom konania bolo aj určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Súd zistil, že účastníci konania uzatvorili dňa 31.8.2011, čiže v rovnaký deň, ako aj zmluvu o úvere, Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. V zmysle uvedenej dohody žalobkyňa vystavila zmenku, v ktorej sa zaviazala na rad veriteľa zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom. Zároveň súhlasila, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ, Tubapack a.s., Priemyselná 12, Žiar nad Hronom, zrážal mesačne z jej mzdy sumu 98 € a uhrádzal túto sumu na účet veriteľa.

Písomnú dohodu o zrážkach zo mzdy ako prostriedok na zabezpečenie písomnej pohľadávky uzaviera veriteľ s dlžníkom. Veriteľom môže byť fyzická, ako aj právnická osoba. Pre túto dohodu platia takisto všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, a výšku dohodnutých zrážok.

Súd je toho názoru, že aj keď Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov netvorila súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ale bola uzavretá vo forme samostatnej zmluvy v ten istý deň, ako Zmluva o úvere, ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá a svedčí o vôli žalobkyni pristúpiť k uzavretiu Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Uvedená dohoda má povahu formulárovej zmluvy, je predformulovaná, súdu je zrejmé z rozhodovacej činnosti, že takáto dohoda je uzatváraná aj v iných, obdobných prípadoch, kde sa doplňujú len čiastkové údaje, ktoré sa týkajú spotrebiteľa. Z výpovedi žalobkyni na pojednávaní vyplynulo, že žalovaný vyžadoval na Dohode o zrážkach zo mzdy len jej podpis, nič jej nebolo vysvetlené, nemohla nič dopísať ani obsah uvedenej dohody ovplyvniť. Z konkrétnej predloženej dohody súd zistil, že dohoda neobsahuje označenie pohľadávky, na ktorú sa vzťahuje. Na základe Dohody o zrážkach zo mzdy vykonával zamestnávateľ žalobkyni na základe žiadosti žalovaného zrážky zo mzdy bez toho, aby bolo posúdené, či zmluva obsahuje podstatné náležitosti zmluvy a či nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach, prípadne či ju nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Z predloženého výpisu z klientskej zóny (č.l. 104 spisu) súd zistil, že žalobkyňa zaplatila sumu 3.290,87 €, ktorá suma korešponduje aj s rozpisom prehľadu splátok a pokút, avšak z klientskej zóny je zrejmé, že celková dlžná suma predstavuje 3.600,87 €. V prípade, pokiaľ by nebolo vydané predbežné opatrenie, zamestnávateľ žalobkyni by zrážal až uvedenú sumu.

V zmysle § 5a ods. 1 písm. a/ Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v aktuálnom znení neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 1.5.2014, avšak právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, dotýkajúce sa týchto konkrétnych ustanovení. Preto podľa záverov Najvyššieho súdu SR to znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy, založené pred týmto dňom. Bola prejavená vôľa zákonodarcu poskytnúť ochranu spotrebiteľovi voči súdom nekontrolovanému vykonávaniu zrážok zo mzdy a z iných príjmov. Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že aj keď dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, žalobkyňa ako spotrebiteľka nebola poučená o dôsledkoch jej uzavretia a nemala možnosť ani ju odmietnuť. Súd je toho názoru, že dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov treba považovať za absolútne neplatný právny úkon, a preto v tejto časti súd návrhu žalobkyne vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobkyňa mala v konaní úspech, preto mjej súd priznal náhradu trov konania, a to trov právneho zastúpenia za štyri úkony po 122,76 € (príprava a prevzatie vecí, spísanie návrhu, spísanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, účasť na pojednávaní dňa 13.1.2016), jedenkrát režijný paušál po 8,04 € (úkony v r. 2014), dvakrát režijný paušál po 8,39 € (úkony v r. 2015) a jedenkrát režijný paušál 8,58 € (úkon v r. 2016), za vyjadrenie k odvolaniu žalovaného k nariadenému predbežnému opatreniu vo výške 1/2, čiže vo výške 61,38 a režijný paušál vo výške 8,39 € (úkon v r. 2015), za účasť na pojednávaní dňa 14.10.2015 nemeritórne, úkon vo výške 1/4 vo výške 30,69 € a režijný paušál vo výške 8,39 € (úkon v r. 2015), za účasť na pojednávaní dňa 13.1.2016 plus 20 % DPH, spolu 26,27 €, spolu uvedené trovy právneho zastúpenia vo výške 655,37 €. Súd nepriznal žalobkyni trovy právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní dňa 14.12.2015 v plnej výške, nakoľko pojednávanie bolo nemeritórne. Uvedené trovy právneho zastúpenia sú priznané v súlade s Vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z., § 10 ods. 1, § 11 ods. 1a, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1, písm. a/, c/, d/, , - 13a ods. 2, § 16 ods. 3. Súd priznal právnenmu zástupcovi žalobkyne aj hotové výdavky (§ 17 ods. 1 Vyhlášky), a to za stratu času za účasť na pojednávaní dňa 14.10.2015, cesta Košice - ZH a späť, 14 polhodín po 13,98 €, suma 195,72 €. Vzhľadom na to, že právny zástupca sa v uvedený deň zúčastnil aj na inom pojednávaní, uplatnil si stratu času len vo výške 1/2-i, čiže sumu 97,86 €. Súd priznal stratu času aj za účasť na pojednávaní dňa 13.1.2016 za 14 polhodín po 14,30 €, plus 20 % DPH, čiže 240,24 €. Spolu strata času vo výške 338,10 €. Súd priznal právnenmu zástupcovi žalobcu aj cestovné náhrady za cestu na pojednávanie dňa 14.10.2015 z Košíc do ZH a späť, 464 km, pri spotrebe 6,20 litra/100 km, cena 1,259 €/liter, paušálna náhrada za kilometer 0,183 €, spolu 121,13 €. Vzhľadom na to, že v uvedený deň sa právny zástupca žalobkyne zúčastnil aj iného pojednávania, uplatnil si cestovné len vo výške 1/2-i, čiže sumu 60,57 €. Súd priznal právnenmu zástupcovi žalobkyne aj cestovné za účasť na pojednávaní dňa 13.1.2016, pri cene paliva 1,10 €/liter suma 116,84 € plus 20 % DPH, spolu vo výške 133,82 €. Cestovné náhrady spolu 194,39 €. Súd priznal právnenmu zástupcovi žalobkyne spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 1.187,62 € (655,37 € plus 338,10 € plus 194,39 €).

O povinnosti žalovaného zaplatiť trovy konania do rúk právneho zástupcu žalobkyne súd rozhodol v zmysle § 149 ods. 1 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.